Arhiepiscopia Aradului
Protopopiatl Lipova
Parohia „Sf. Ierarh Nicolae Păuliş

A. ISTORICUL COMUNITĂŢII

-Comuna Păuliş este situată în vestul României, în județul Arad, pe malul drept al râului Mureş, la poalele dealurilor ce alcătuiesc treapta sudică a Munților Zărandului, Masivul Highiş, într-o zonă cunoscută sub denumirea de Podgoria Aradului. Vatra satului este amplasată pe exteriorul unui arc de curbură pe care dealurile subcarpatice îl formează aici. Prin mijlocul comunei trece şoseaua DN 7, din care se desprinde în centrul comunei DJ 708 B, ce străbate întreaga podgorie arădeană. În actuala ei structură administrativă, comuna Păuliş are în alcătuire patru sate(Păuliş (reşedință de comună), Barațca, Cladova şi Sâmbăteni.Cercetările arheologice din zona localității au scos la ivealămărturii, care atestă pe aceste locuri o civilizaţie încă din paleoliticul superior, dar mai precis din epoca fierului, perioada Hallstattiană, cu elemente aparținând culturii Basarabi, dar şi culturii Baden-Coțofeni, din perioada sec. II î. d. Hr. .

-În memoria celor care au luptat şi s-au jertfit în Războiul pentru Reîntregirea Neamului Românesc, s-a înălțat în centrul localității Păuliş, cu sprijinului grupului coral ți al enoriaşilor ortodicşi un frumos monument, care va aminti peste ani de eroii păulişeni. De asemenea în memoria ostaşilor români, ofițeri, subofițeri şi elevi ai Detaşamentului Păuliş, căzuți la datorie pentru a stopa înaintarea trupelor hitleristo-horthiyste spre Defileul Mureşului, s-a înălțat un monument, opera sculptorilor arădeni Emil Viorel şi Ion Munteanu şi a arhitectului Miloş Cristea. Monumentul are o înălțime de 20 m şi o arhitectură deosebită.

B.ISTORICUL BISERICII ACTUALE

-Se presupune că primul lăcaş de cult creştin din Păuliş ar fi fost o biserică de lemn, deoarece în anul 1530 este menţionat pe o veche carte de cult preotul Mircea din Păuliş. Existând un preot, exista cu certitudine şi o biserică. În Conscripția din 1755 a episcopului Sinesie Jivanovici, este menționată la Păuliş a unei vechi biserici din lemn, cu hramul” Sfântul Nicolae”. În aceeaşi conscripție sunt menționați la Păuliş preoții Nicolae şi Radu. Deoarece biserica din lemn era degradată de intemperii, credincioşii au solicitat în anul 1779 aprobarea pentru construirea unei noi biserici.

-Actuala biserică a fost zidită între anii 1780-1783, cu hramul „Sf. IerarhNicolae”,folosindu-se materiale :piatră, cărămidă, , acoperiş cu tablă, în stil baroc-vienez. Pictura în tehnica frescă, a fost realizată în anul 1965,de către pictorul Nițulescu Constantin din Bucureşti, anîn care a fost şi târnosită de către Î. P. S. Teoctist. Iconostasul a fost pictat de Iosif Matei.

-Aici au slujit preoţii:Popa Jivco(1660), Popa Gligor(1752), Popa Ianoş(1752), Popovici Nicolae şi Uroşev Radu(1755), Condrat Urzică şi Sava Tobescu(1767), Filimon Alexeevici şi Avram Putici(1791), Iacov Putici(1829), Nicolae Popovici şi Vasile Popovici(1838), Nicolae Putici(1861), Demetrie Pauca(1871),Zamfir Conopan(1861-1916), Popescu Cornel (1902-1936), Barbă Gheorghe(1933-1976), Lupşa Gheorghe(1936-1953) , Rusu Ioan (1977-2014). Începând din anul 2014 luna noiembrie preot paroh aici este Ungur Daniel Nicolae.

C. CIMITIRUL

Biserica are două cimitiresituate la intrarea în localitate avănd și o capelă. Într-unul din aceste cimitire sunt înmormântați preoții Popescu Cornel și Barbă Gheorghe, precum și cîpitanul Fătu Ioan.

D. PROFILUL ACTUAL AL PAROHIEI

Parohia desfăşoară activităţi catehetice cu tinerii, fiind incluşi în proiectul Patriarhiei Române „Alege Scoala ”. Periodic se organizează excursii cu enoriașii la mănăstirile din țară .
Are cor mixt.
Începând cu anul 1990 în fiecare an în luna septembrie cu prilejul comemorării eroilor “Detașamentului Păuliș” de la fosta Școala de Subofițeri Radna, în biserica noastră se oficiază Sfânta Liturghie Arhierească, precum și slujbele speciale de pomenire.

E. DATE DE CONTACT

Parohia Păuliș cu hramul „Sf. Ierarh Nicoae” Păuliș nr. 118, comuna Păuliș , judeţul Arad; Nu are telefon şi site oficial.

F. BIBLIOGRAFIE

- Petru Nicoară, Tatiana Tudur, Cornelia Foster, “Monografia Comunei Păuliş”, Editura Mirador, Arad, 2010.